

תרבות | אמנות

ליל שישי: כאב ישיר ומיידי

כל מה שלא דמיינתם שאפשר למצוא ב-eBay, ובכלל זה בובה אותנטית של ילד מדכאו, תמצאו בתערוכה של אור ישראל

שמור | קריאת זן |

✉️ 📧 📱 📧 📧

הילה שקולניק-ברנר

פורסם ב-25.04.09
עדכן ב-27.04.09

שני סאונדים מלווים את הביקור ב"ליל שישי", תערוכתו של אור ישראל בגלריה גבעון: האחד של רכבת נוסעת והאחר של מוזיקה, מעין נעימת ביג בנד, המתאימה לאולמות ריקודים ארכאיים. בתווך שבין הרכבת לעיבודים הקלילים של כלי נשיפה מצויה התערוכה שבמרכזה - איך לא כאשר מוכרים רכבת - השואה. העיסוק בשואה הוא טיפולוגי - במוטיבים שהפכו לסמלים, במערכת הסימנים הוויזואלית והחוויתית הקשורה

שלום, דלד |

הארץ

חיפוש | ניווט |

הכתבות המומלצות באתר

"ניתנו זה הדבר הכי טוב שקרה לסדרה". יוצר "הנערים" מסביר ממה הוא באמת מפחד

יותר דמנציה, פחות סרטן: ניתוח סיבות המוות המובילות של הישראלים

"חשבנו שהמצרים יברחו": יוהרת הריונירים עלתה בחיי 61 לוחמים

סליחה, כדור הארץ: כך תצמצמו את האשפה שאתם מיצרים

אור ישראל לוחץ על הכפתורים המפעילים את הזיכרון הקולקטיבי, מפעילים אותם באופן מיידי כל כך עד שהם כמעט מאבדים את ממשותם והופכים לייצוג ויזואלי בלבד, אילוסטרציה של אידיאה, קונבנציות של ייצוג ושל זיכרון.

בקומה התחתונה של הגלריה, שנצבעה באפור כהה ומחשיך, יש מיצב הממלא את רוב החלל: שולחן שעליו מפה שרונה, כלי פורצלן איכותיים, סכו"ם כסף מהודר. בכל אחת מארבע הצלחות יש מרק עוף. השולחן, הכלים, השנדלייר הם ייצוג סטריאוטיפי למה שנתפס כ"פולני". כך בודאי אכלו בורשה. אך הארוחה הזו אינה מתקיימת, אין דמויות שיאכלו את האוכל. במקומן נוסעת על השולחן הערוך רכבת צעצוע, המפרידה בין הסועדים הפוטנציאליים לבין הצלחות. הרכבת הנוסעת ללא הפסקה משלימה את מערכת הסימנים הכה מפורשים שמציג ישראל. המיצב שלו כמעט קלישאתי - זה הרי כמעט מביך לסמל את השואה באמצעות רכבת - אך האופן הישיר, הפשוט והמובן מאליו שבו הם מוצגים מעלה מחדש שאלות של זיכרון ושל הנצחה. המיצב מצטיין בניקיון צורני ובהקפדה על פרטים. יציקות האפוקסי של המרק (מרק עוף צח עם חתיכות קטנות של פטרוזיליה) מפנות את תשומת הלב למהלך האמנותי.

עבודתו של אור ישראל עוסקת זה זמן בדימויי שכול והנצחה בהקשר של חללי צה"ל. הפעם הוא עוסק בפצע המיתי מכולם - השואה. בתערוכה זו הוא ממשיך להתחקות אחר סמלים וייצוגים קולקטיביים בתרבות, באופן המקרקע את הדרמטיזציה שלהם. הנושאים שלו מלאי פאתוס, אך אופני הייצוג שלו - קונבנציות של ייצוג - מיידיים, ישירים ומופרכים, מקרקעים את הפאתוס ואת הדרמה ומותירים כאב ישיר ומיידי.

בקומה השנייה מוצגת עבודת הוידאו "Jewish Lesson". ה-Lesson הוא כמובן גם לקח - של מה שאסור לשכוח - אבל גם שיעור מעשי, פרקטי ביותר, כיצד להכין ולתפור טלאי צהוב. בצד אחד של המסך המפוצל מוצג תהליך הכנת טלאי צהוב, הכפלה וחיקוי של הטלאי האמיתי, במסורת בתיה עווזיאלית, כאשר רק הידיים והחומרים, שכמובן הוכנו מראש, נראים. בצד האחר של המסך נראה האמן תופר את הטלאי הצהוב לחוזה, אלא שבמקום לבגד הוא תופר אותו לגוף עצמו, לחזה ממש. העבודה מתקשרת לעבודות קודמות של ישראל, שבהן תפר לגופו פרחי זיכרון אדומים. העור נצרב ומאדים, אך הכאב אינו ניכר על פניו של האמן. הפעולה עצמה נדמית פשוטה, טריוויאלית - תפירת הזיכרון לתוך העור, באופן הצורב אותו פנימה. בקונטקסט של תערוכה העוסקת בזיכרון ובארטיקולציה שלו, הפעולה האלימה הזאת מציעה אפשרות לזיכרון בלתי מחיק.

היעדר הפאתוס של הפעולה מחזק ומעצים אותה, והיא מוצגת כהכרח מחייב. אני נזכרת בתערוכה של קלייר פונטיין שהוצגה לא מזמן בגלריה דביר. בעבודת הוידאו נראתה זרועו של האמן שעליה הוא מקרקע את המחסר המקוועט של זרועו ושל רגליו ושועה רגוע לזיכורה של הליור

ליל שישי: כאב ישיר ומיידי

החוסר והתקועות על חזקתו של ניצחון שאוהב. בניגוד לעברו של קי"י פונטיין, שהיתה מעצבת (כמו כל התערוכה), משעממת ופשטנית, אצל ישראלי אין צדקנות, ויש אקט המשדר טריוויאליות הכרחית, נטולת ריטואליות ההופכת אותו למוזעזע אך מובן, מקולקטיבי לאישי ביותר.

"אוסף ה-eBay שלי" הוא החוליה השלישית בתערוכה העוסקת בבנאליות של הרוע והזיכרון. על שני שולחנות זוכים גדולים מוצג אוסף מזכרות שקנה האמן ב-eBay, ובכלל זה דפי האינטרנט המתארים אותם. קשה לחשוב על איריניה גדולה יותר ביחס לזיכרון השואה, מאשר אוסף הממורביליה והדרכים שבהן מתארים הפריטים. למשל, כותרת גדולה המציגה "מזכרות אורניגליות נדירות של כלי אוכל בהם השתמשו יהודים במלחמת העולם השנייה במחנה הריכוז בוכנוואלד". כן, סביר שאם

תקישו את המשפט בגוגל, תקבלו את מבוקשכם. אגב, אם אתם מעדיפים משהו מדכאו, יש גם. מחיר מוערך: 35-40 דולר. מציאה של ממש. תיאור המוצר מסתיים במשפט הדוחה כל כך בקונטקסט הזה "אל תהססו בבקשה לתת לי הצעה".

בשנים האחרונות העיסוק בשואה איבד את חרדת הקודש שנקשרה בו. סרטים וספרים העוסקים בשואה מציגים זווית ראייה קומית לעתים. אצל ישראלי אין הומור, יש איריניה, והיא מציגה בהצגה של הערך הכלכלי של מזכרות מהשואה, בתפירה של הטלאי הצהוב לנוף באקט שנעדר כל טקסיות ובארוחת ליל שישי מוקפדת על גבול הקלישאה.

ליל שישי - לפרטים נוספים

פרסומת: משהו קורה על גגות תל-אביב

Recommended by

תבות נוספות שעשויות לעניין אותך

 <p>OTTO Adidas Performance</p>	 <p>getnow Hast du deinen Wocheneinkauf schon erledigt? Unsere neuen</p>	 <p>מגזין / מבקר האדריכלות של הניו יורק טיימס, ביקר בירושלים, ומתריע: העיר</p>	 <p>מגזין / "אמנם לא עבירה נעימה, אבל זה קורה"</p>
 <p>...braucherRitter Diesel Fahrer aller Hersteller aufgepasst! Ein Schadensersatz</p>	 <p>...eiz Tourismus Entdecke Luzernerwaldstättersee</p>	 <p>מגזין / למה יצאתי למשימה בעורף הפרקליטות</p>	 <p>מגזין / נא להכיר: הדודה סם</p>

לא עוד גרסה של סין: ביקור בטיוואן

תוכן מקודם

תגובות

שם

להוספת תגובה מוזהר להצט'טן

תגובה

הזינו שם שיוצג באתר

משלוח תגובה מהווה הסכמה לתנאי השימוש של אתר הארץ

על סדר היום

בראש החדשות: שימוע לנתניהו | בחירות 2019 | שרה נתניהו | פרס נובל לפיזיקה | גדעון סער

<p>היא עדיין כועסת על רפי לביא</p> <p>נעמה ריבה 05:00</p>	<p>"הליכודניקים" - האם באמת מדובר ביצורים נחותים ומושחתים?</p> <p>אריאנה מלמד 08:55</p>	<p>20 שאלות על התרבות הישראלית</p> <p>הארץ 05:00</p>
<p>הצבא וה-FBI בכוננות: האם "ג'וקר" באמת מסוכן לציבור?</p> <p>שירה מייקין 07.10.19</p>	<p>"חששו ששרפו את הגלריה": בשום מקום לא רצו את התערוכה הזאת</p> <p>נעמה ריבה 07.10.19</p>	<p>הם לא דיברו אחד עם השני, אבל יצרו יחד קלאסיקה מוזיקלית</p> <p>ניו פארלס, ניו יורק טיימס 05:00</p>

הארץ

הצג עוד

מערכת | הנהלה | מדיניות פרטיות | צרו קשר | רכשו מינוי | ביטול מינוי דיגיטלי | שאלות ותשובות | פרסמו אצלנו | הצהרת נגישות

חדשות, ידיעות מהארץ והעולם - הידיעות והחדשות בעיתון הארץ. סקופים, מאמרים, פרשנויות ותחקירי עומק באתר האיכותי בישראל © כל הזכויות שמורות להוצאת עיתון הארץ בע"מ